

Zpráva o činnosti ombudsmana Fakulty výtvarných umění VUT za rok 2024

Pozice fakultní ombudsosoby je zřízena od 16. 3. 2022 na podkladě Směrnice děkana č. 1/2022 ([Sociální bezpečí](#)), která definuje základní oblasti její činnosti.

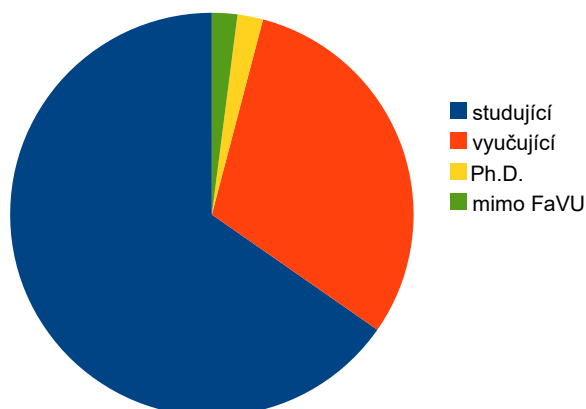
Ombudsmanem FaVU VUT se 1. 12. 2022 stal na základě výběrového řízení Mgr. Bc. Tomáš Fris. Tajemnicí ombudsmana je MgA. Marie Štindlová. Kancelář ombudsmana se nachází v místnosti č. 213C/U2, kde je ombudsman k dispozici ve středy 9:30–12:00, 13:00–15:30. Po předchozí domluvě i jindy – především online, po telefonu (771 281 456) či prostřednictvím e-mailu ombudsman@favu.vut.cz.

Posláním ombudsmana je podílet se svým působením na vytváření a zajištění bezpečného a spravedlivého studijního a pracovního prostředí a podporovat jeho diverzitu. FaVU VUT v souladu s ust. § 1 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, přijímá aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní. Činnost ombudsmana doplňuje činnost samosprávných orgánů a pracovních skupin FaVU VUT a jeho hlavní poslání je funkce poradní, kultivační a mediační.

Ombudsman se především zabývá řešením a prošetřováním podnětů ze strany studujících i zaměstnankyň a zaměstnanců fakulty. Snaží se identifikovat, pojmenovat a napravit projevy nevhodného chování narušující bezpečné prostředí na FaVU VUT a takovému chování i aktivně předcházet. Svou činností se snaží přispívat k respektujícímu, rovnému a otevřenému prostředí fakulty.

Řešené případy porušení sociálního bezpečí v roce 2024

Celkově zaregistroval ombudsman v průběhu roku 48 žádostí o spolupráci. Nejčastěji se jednalo o studentstvo – 31 případů, v jednom případě pak o studující z řad doktorandů. Vyučující vyhledali ombudsmana v 15 případech. Jeden případ byl řešen ve spolupráci s vedením fakulty.

Typicky se většina řešených situací obešla bez podání oficiálního podnětu a byla řešena neformálním urovnáním či mediací. V přibližně pětině případů se jednalo o jednorázovou konzultaci, která nevyžadovala další zásah. Ve zbývajících případech bylo potřeba se setkat opakovaně, případně oslovit další zúčastněné aktéry. Tematicky se podobně jako o rok dříve jednalo nejčastěji o komunikační nedorozumění mezi jednotlivci, subjektivně zažívané pocity zneužití moci ze strany vyučujících, nevhodné poznámky a komentáře, pocíťovanou nespravedlnost při hodnocení během průchodu studiem.

V jednom případě také došlo na oficiální podání podnětu, neboť aktéři nesouhlasili ani s neformálním urovnáním, ani s mediací. Na tento podnět navazovalo šetření v něm popsanych událostí, přičemž ombudsman ve výsledku konstatoval, že skutečně šlo o narušení sociálního bezpečí dané osoby a doporučil děkanovi opatření k nápravě.

Jeden z případů skončil oficiálním upozorněním dotčeného zaměstnance děkanem na porušení pracovních povinností a možný konflikt zájmu z důvodu zatajení blízkého osobního vztahu se studující ateliéru, v němž sám působil jako pedagog, a nenahlášení potenciálního konfliktu zájmu svému přímému nadřízenému. Takové jednání bylo v rozporu s požadavky na transparentnost a objektivitu pedagogické činnosti, neboť intimní vztahy mezi vyučujícími a jejich studenty z povahy asymetrického vztahu znamenají příliš velké riziko nerovného zacházení, zneužití postavení ze strany vyučujícího a vytváření konfliktů a špatné atmosféry ve studijním kolektivu i na pracovišti.

Intervizní setkání

Mimo řešení již existujících problematických situací se ombudsman preventivně zabývá kultivací studijního prostředí – především tzv. intervizních setkání v rámci ateliérů. Tato dvouhodinová setkání bývají nejčastěji zaměřena na zlepšení komunikace a spolupráce v týmu, řešení konfliktů, nastavení pravidel, postupů, strategií, podporu motivace, prevenci syndromu vyhoření či na jiné problémy, na něž není za běžného provozu ateliéru prostor.

V roce 2024 se uskutečnilo šest intervizních setkání v pěti různých ateliérech. Ve třech případech šlo o setkání, která se uskutečnila z iniciativy ateliérových pedagogů. Zbylá tři setkání se odehrála z iniciativy ombudsmana, který vyhodnotil, že jsou v daných ateliérech potřeba.

Tematicky se během intervizí nejčastěji řešily vztahy mezi studujícími a vyučujícími, které zasahovaly do chodu ateliéru. Rovněž docházelo k vyjasňování role vyučujících v rámci nehierarchicky vedených ateliérů, vzájemných očekávání mezi studujícími a vyučujícími. Jedním z důležitých témat bylo také hledání rovnováhy mezi „socializační“ a „didaktickou“ (ve smyslu psychické a emocionální podpory studujících oproti zvyšování umělecké kompetence a nutnosti dohlížet na plnění studijních povinností) funkcí ateliérového kolektivu.

Aktivity plánované na rok 2025

Kromě běžné agendy, spočívající v šetření případů možného porušení sociálního bezpečí, bude pro nadcházející období ombudsman rozvíjet již započaté aktivity směřující k prevenci, na něž nebyl v minulém roce prostor. Především se v kolektivech ateliérů více zaměří na činnost kultivující pracovní a studijní prostředí prostřednictvím výše popsaných intervizních setkání.

Dále pak máme v plánu v souvislosti s novými akreditacemi oslovit studující z ateliérů tzv. užitého umění s dotazníkem spokojenosti s novými studijními plány. Na základě výsledků pak chceme připravit návrhy na možná zlepšení v této oblasti.

Doporučení pro rozvoj fakulty v oblasti sociálního bezpečí

- Vymežit postup, jak nakládat s milostnými vztahy mezi studujícími a vyučujícími, zejména pokud k nim dojde v rámci jednoho ateliéru.
- Další posílení vyučujících v oblasti pedagogických kompetencí a dalších soft skills.
- Motivace ateliérových vyučujících k tomu, aby využívali plenérů mj. k posílení ateliérové koheze.

V Brně dne 18. 3. 2025

Mgr. Tomáš Fris
MgA. Marie Štindlová